

Stanisław Kowalczyk

"Siejba słowa, t. XXII: Otoczmy troską życie : cz. II, Homilie i rozważania z drugiej połowy roku 2009", Ignacy Dec, Świdnica 2011 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 20/2, 189-191

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bp Ignacy Dec

Siejba słowa, t. XXII: Otoczmy troską życie.

Cz. II, Homilie i rozważania z drugiej połowy roku 2009

Świdnicka Kuria Biskupia, Świdnica 2011, ss. 352.

Kolejny, 22. już tom serii homiletycznej Biskupa Świdnickiego Ignacego Deca jest dedykowany ks. Arcybiskupowi Józefowi Michalikowi, Przewodniczącemu Konferencji Episkopatu Polski, w 70. rocznicę urodzin i 25. rocznicę święceń biskupich. W *Słowie wstępnym* Autor dokonał bilansu swych prac duszpasterskich w 2009 r. Jego wynik jest imponujący, obejmuje bowiem między innymi: wizytacje kanoniczne 15 parafii, 266 wygłoszonych kazań i homilii, ponad 600 okolicznościowych przemówień. Innym sektorem aktywności ks. biskupa Deca jest ciągle kontynuowana praca naukowo-dydaktyczna w kościelnych uczelniach Wrocławia i Świdnicy w ilości siedmiu godzin tygodniowo, której efektem są promocje magisterskie i doktorskie oraz publikacje naukowe i duszpasterskie.

Prezentowany tom *Siejby słowa* zawiera 74 homilie i kazania, których motywem przewodnim jest hasło duszpasterskiego programu Kościoła w Polsce na rok 2009: *Otoczmy troską życie*. Sygnalizowana problematyka znalazła potwierdzenie w doborze tematów, zwłaszcza zaś w ścisłym powiązaniu prawd teologicznych z antropologią i aksjologią. Troska o biologiczne i duchowe życie człowieka jest naturalną konsekwencją chrześcijańskiej prawdy teologicznej, że Bóg jest miłością objawioną w osobie Jezusa Chrystusa – Syna Bożego. Akcentowana w homiliach Autora ścisła więź Boga i człowieka z jednej strony chroni przed naturalizmem, z drugiej zaś przed teologicznym abstrakcjonizmem.

Z zakresu problematyki teologiczno-dogmatycznej przedmiotem rozważań biskupa Deca są: chrystologia, mariologia, angelologia i eschatologia. Okres Adwentu i uroczystość Bożego Narodzenia były okazją do rozważania tajemnicy Wcielenia. Chrystus jest ukazany jako źródło nadprzyrodzonego życia człowieka, podstawa jego godności osobowej i gwarant sensu ludzkiej egzystencji. Narodzenie Chrystusa jest potwierdzeniem faktu, że Bóg jest miłością i miłosierdziem, co zobowiązuje człowieka do realistyczno-aktywnej miłości bliźniego. Maryjny profil polskiej teologii znalazł odzwierciedlenie w homilii Autora, który mówił o NMP jako: Matce Syna Bożego, drodze Bożego miłosierdzia i Jej szczególnej roli w życiu polskiego narodu. Kazanie wygłoszone w uroczystość odpustową w kościele św. Michała Archanioła miało za przedmiot zawartą w objawieniu prawdę o aniołach: ich zadaniach i roli w życiu ludzi wierzących. Miesiąc listopad i udział w pogrzebach zmarłych kapłanów i ludzi świeckich były okazją do podjęcia problematyki eschatologicznej: o śmierci, potrzebie przygotowania się do niej, spotkania Chrystusa na sądzie ostatecznym, życiu pozagrobowym. Innym przedmiotem rozważań homiletycznych za-

wartych w omawianym tomie były postacie świętych: Franciszka z Asyżu, Jana Chrzciciela i błogosławionego Jana Pawła II.

Ks. biskup Dec wiele uwagi w swych kazaniach poświęcił sakramentologii: bierzmowaniu, Eucharystii i kapłaństwu. Sakramenty są sprawowane w świątyni, dlatego mówił również o roli Kościoła w życiu parafialnej wspólnoty. Będąc biskupem diecezjalnym wielokrotnie podejmował problem kapłaństwa, mówił o kryteriach powołania, należytej formacji, pracy i zadaniach pastoralnych księży, zagrożeniach, potrzebie pokory. Kapłaństwo jest ściśle powiązane z Eucharystią, bez której życie duchowe wiernych nie jest możliwe.

Hasło duszpasterskie *Otoczmy troską życie* wskazuje na potrzebę łączenia teologii z antropologią, prawdy o Bogu z prawdą o człowieku. Autor rozważań, odwołując się do filozofii chrześcijańskiej, przypomniał o dwóch wymiarach ludzkiej osoby: jej życiu somatyczno-biologicznym i umysłowo-duchowym. Bytowa struktura człowieka rodzi napięcie między jego naturą a osobą, twórcze jej przezwyciężenie wymaga jego wewnętrznego otwarcia się na: prawdę, dobro, miłość, Boga. Izolowanie się czy bunt wobec Boga prowadzą nieuchronnie do moralno-duchowej autodestrukcji człowieka. Życie ludzkie jest pielgrzymowaniem, ale czy zawsze – ku Bogu?

Logiczną konsekwencją chrześcijańskiej teologii i filozoficzno-teologicznej antropologii jest aksjologia, tj. indywidualna i społeczna etyka. Warunkiem respektowania etycznych zobowiązań człowieka jest silna i konsekwentna wiara, ich elementem istotnym jest dekalog. Pasterz Świdnicki, świadomy ciągle ponawianych współcześnie ataków na życie dzieci nienarodzonych i ludzi chorych lub starych, silnie akcentował w swych homiliach przykazanie „nie zabijaj”. Życie człowieka nie jest niczyją własnością, ono należy wyłącznie do Boga. Europa i Polska wymierają, dlatego tym bardziej należy szanować biologiczne i duchowo-religijne życie człowieka. Wierność etyce chrześcijańskiej nie jest łatwa, wymaga ona: wytrwałej modlitwy – także różańcowej, ciągłego przełamywania egoizmu i ofiarnej miłości, gotowości do ustawicznego nawrócenia i pokuty.

Ks. biskup Dec, zgodnie z nauką społeczną Kościoła, w swych pasterskich przemówieniach mocno akcentował społeczno-publiczny wymiar etyki chrześcijańskiej. Człowiek żyje w rodzinie, społeczności lokalnej i narodzie-ojczyźnie, dlatego wobec nich ma także moralne zobowiązania. O tym powinni mówić nie tylko rodzice, lecz także szkoła – na różnych jej szczeblach; jej zadaniem jest nie tylko nauczanie, lecz również integralne wychowanie człowieka. Istotnym elementem etyki społecznej jest miłość ojczyzny: aktywna obrona jej ziemi i własności, zachowanie tożsamości historyczno-etnicznej, uczciwa praca i kształtowanie kultury umysłowo-duchowej. Integralnym elementem polskiej kultury jest chrześcijaństwo, którego symbolem jest krzyż – współcześnie często atakowany i usuwany z życia publicznego. Obrona krzyża jest obowiązkiem każdego człowieka wierzącego, jest on bowiem symbolem bezinteresownej ofiarnej miłości.

Kończąc prezentację XXII tomu *Siejby słowa* ks. biskupa Ignacego Deca należy podkreślić ciągłą aktualność poruszanej tematyki, mimo iż były to homilie i kazania wygłoszone w 2009 r. Nurty laicyzmu, liberalizmu i postmodernizmu, do których wielokrotnie odnosił się krytycznie Biskup Świdnicki, w dalszym ciągu są poważnym zagrożeniem dla Kościoła katolickiego i jego etosu. Na podkreślenie zasługuje komunikatywny język rozważań homiletycznych, mocno osadzonych w klimacie biblijno-teologicznym. Obecny tom *Siejby słowa*, podobnie jak poprzednie, będzie pożyteczną lekturą dla duchowieństwa i katolickiego laikatu.

Ks. Stanisław Kowalczyk